

ΚΝΟΥΤ ΧΑΜΣΟΥΝ

ΟΙ ΣΚΛΑΒΟΙ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ

Γραμμένο ἀπό μένα. Γραμμένο σήμερα για νὰ ξαλαφρώσω τὴν καρδία μου. Ἐχασα τὴν θέση μου στὸ καφενεῖο κ' ἔχασα τὶς χαρούμενές μου μέρες. Ὁλα τάχασα. Καὶ τὸ καφενεῖο εἶταν τὸ Καφὲ — Μαξιμιλιάν.

Ἐνας νέος κύριος μὲν γκρίζα ροῦχα ἐρχόταν κάθε βράδυ μὲ δυστικοὺς φίλους του καὶ καθότανε σ' ἕνα ἀπὸ τὰ τραπέζια μου. Ἐρχόντανε πολλοὶ κύριοι, δῆλοι εἰχαν νὰ μοῦ ποιῶν ἀπό γναν καὶ λόγο — αὐτὸς τίποτα. Εἶταν φηλὸς καὶ λιγνός, εἶχε μαλακὰ μαῦρα μαλλιά καὶ γαλανὰ μάτια, πού μὲ κοίταζαν κάποτε — κάποτε. Στὸ ἀπάνω του ἀγείλι ἀρχίζε νὰ φυτρόνη ἔνα λεπτὸ μουστακά.

Ναί, στὴν ἀρχὴ εἶχε κάτι τὶς μαζές μου, αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος.

Μιὰν διλόχληρη βδομάδα ἐρχότανε κάθε μέρα. Τὸν εἶχα συνηθίσει καὶ τὸν ἀναζητοῦσα σὰ δὲν ἐρχότανε. Μιὰ βραδία δὲν ἥρθε. Ἐφερρα βόλτα τὸ καφενεῖο φάγχοντας μὴ τὸν δῶ· ἐπιτέλους τὸν ἀνακάλυψκε διπλὰ σὲ μιὰ ἀπὸ τὶς μεγάλες κολόνες, ἀπὸ τὸ μέρος τῆς ἀλληνῆς εἰσόδου· καθότανε μαζὺ μὲ μιὰ γυναικα τοῦ ἵπποδρομίου. Ἐκείνη φρεσοῦσε μιὰ κίτρινη φορεσιά καὶ τὰ μακριά της γάντια τῆς ἔφταναν ὡς ἀπάγω ἀπὸ τὸν ἄγχωνα. Εἶταν γέα κ' εἶχε ἔμφρα, καστανὰ μάτια καὶ τὰ δικὰ μου εἶταν γαλανά.

Στάθηκα μιὰ μοναχὰ στιγμούλα καὶ ἀκρομάστηκα τὶ ἔλεγαν, αὐτὴ τὸν μάλωνε γιὰ κάτι, τὸν εἶχε βασεθῆ καὶ τὸν παρακαλοῦσε νὰ φύγῃ. Ἐγὼ εἶπα τότε μέσα στὴν καρδία μου: «Ἄχ, Παναγιά Παρθένα μου, γιατὶ δὲν ἔρχεται σὲ μένα!»

Τὴν ἀλλὴ μέρα τὸ βράδυ ἥρθε μαζὺ μὲ τοὺς δύο φίλους του καὶ κάθησαν σ' ἕνα ἀπὸ τὰ τραπέζια μου· γιατὶ ἐγὼ σερβίριζα πέντε τραπέζια. Δὲν πήγα νὰ τὸν ὑποδεχτῶ, δπως συνήθιζα πάντα, μόνο κοκκίνισκα, κ' ἔκαμπα τάχα πώς δὲν τὸν είδα. Σὰν μούγγνεψε προχώρησε καὶ τοῦπα:

— Δὲν μᾶς ἥρθατε χιές.

— Τὶ σθέλτη ποὺ εἶναι ἡ σερβιτόρα μας, εἶπε αὐτὸς στοὺς συντρόφους του.

— Μπίρα; τοὺς ρώτησα.

— Ναί, μεσ ἀποκριθῆκε αὐτὸς.

Καὶ γὰρ πιότερο ἔτερεχα, πέρα πήγαινα, γιὰ νὰ τοὺς φέρω τὰ τρίκα ποτήρια τὴ μπίρα.

II

Πέρασαν δυὸς τρεῖς μέρες. Μεῦδωκε μιὰ κάρτα του κ' εἶπε:

— Πηγαίνετε τη στή.... — Πήρα τὴν κάρτα πρὶν ἀποσώσῃ τὰ λόγια του καὶ τὴν πήγα στὴν κυρία μὲ τὰ κίτρινα. Στὲ δρόμῳ διάλιξε τὸνομά του : Βλαντιμίρ Τ'.

Σὰν ἐγύρισα μὲ κοίταξε ρωτώντας με μὲ τὰ μάτια. «—Τὴν πήγα τοῦ εἴπα» — Καὶ δὲ σᾶς έδωκε ἀπάντηση ; — "Οχι.

Μεῦδωκε τότε ένα μάρκο καὶ μούπε χαρογελώντας : Καὶ καμιὰ ἀπάντηση, ἀπάντηση είναι κι αὐτό.

“Ολο τὸ βράδυ καθότανε προσηλωμένος στὴν κυρία μὲ τὰ κίτρινα κι αὐτοὺς πού τὴ συνόδευαν. Στὶς ἔντεκα σηκώθηκε καὶ σίμωσε στὸ τραπέζι της. Αὐτὴ τὸν ἐδέχτηκε ψυχρά, οἱ δυὸς κύριοι δμως ποὺ εἴταν μαζύ της τοῦ κουβέντιασαν, τοῦκαμαν μερικὰ χοντρὰ πειράγματα καὶ, χαμογέλασαν. Ἐκεῖνος δὲν ἐστάθηκε ἐκεῖ πάρα μερικὰ λεπτά· ἔπειτα, σὰν γύρισε, τοῦ εἴπα πώς τοῦ εἰχαν χύσει μπέρα στὴ μιὰ τοσέπη τοῦ πανωφοριοῦ του. Τόδιγαλε, στράφηκε ἀπότομα κ' ἔρρηξε μιὰ μακιά κατὰ τὸ τραπέζι τῆς γυναικας τοῦ ἵπποδρόμιου. Ἐγὼ τοῦ στέγνωσα τὸ πανωφόρι του καὶ τότε μαῦπε μὲ χαμέγελο :

— Εὔχαριστῶ, σκλέδα.

Ἐκεὶ πού τὸν βοηθοῦσα νὰ τὸ ξυναφορέσῃ τὸν ξεσκόνισα κιόλας κρυφὰ στὴν ράχη. Εἶχε πέσει σὲ μεγάλη συλλογή. Ο ἔνας ἀπὸ τοὺς φίλους του ζήτησε κι ἀλλη μπίρα καὶ πήρα τὸ ποτήρι του νὰ τοῦ τὸ γεμίσω. Κ' ἔκαμα νὰ πάρω καὶ τοῦ Τ' τὸ ποτήρι. Όχι, εἶπε αὐτὸς κ' ἔπιασε τὸ χέρι μου. Τὸ ἄγγιγμα κένο ξέκαμε νὰ πέσῃ κάτω τὸ δικό μου χέρι, πράμα πού τὸ παρατήρησε κι αὐτὸς γιατὶ τραβήγτηκε ἀμέσως.

Τὴν υύχτα προσευχήθηκα γι' αὐτὸν δυὸς φορές, γονατιστὴ μπροστά στὸ κρεβάτι μου. Κι ἀπ' τὴ γαρά μου φίλησα τὸ δεξὶ μου χέρι ποὺ εἶχε ἀγγίσει.

III

Μιὰ φορὰ μού χάρισε καὶ λουλαύδια, ἔνα σωρὸ λουλούδια: Τὰ εἶγε ἀγοράσει ἀπὸ τὴν ἀνθοπώλισσα, καθὼς ἐρχόταν νὰ μπῇ μέσα, εἴταν φρέσκα καὶ κόκκινα καὶ τῆς εἶχε πάρει ὀλόκληρο κοντά τὸ πανέρι της. Τὰ εἶχε ἀφήσει νὰ κείτουνται πολλήν ὥρα μπροστά τοι, πάνω στὸ τραπέζι. Δὲν εἶταν κανεὶς ἀπὸ τοὺς φίλους του μαζύ του. "Οση ὥστε

είχα καιρό, στεκόμουν πλοω ἀπὸ μιὰ κολόνα καὶ τὸν κοίταζα καὶ συλλογῆς δέμουν: Βλαντιμίρ Τ*** τὸν λένε.

Θὰ πέρασε σωστὴ μιὰ δρα. Κάθε λίγο κοίταζε τὸ ρολόϊ του. Ἐγὼ τὸν ρώτησα τότε:

— Περιμένετε κανένα;

Μὲ κοίταζε ἀφαιρεμένος κ' ὑστερα μοῦπε ξαφνικά:

— Οχι, δὲν περιμένω κανένανε. Ποιὲν θὰ περίμενα;

— Νόμισα πώς ίσως περιμένετε κανένα, τοῦ εἰπα ξανά.

— Ἐλάτε δῶ, μοῦ ἀποκρίθηκε. Αὐτὸν είναι γιὰ σᾶς. Καὶ μοῦδω-
κε βληγή ἐκείνη τὴν ἀγκαλιὰ τὰ λουλούδια.

Τοῦ εἰπα εὐχαριστῶ μὰ μοῦχε δικαιᾶς πιαστεῖ ἡ φωνὴ, ποὺ μόλις
βγῆκαν ἀπ' τὰ χελιά μου τὰ λόγια. Μιὰ χαρὰ ἀσυγκράτητη μὲ συνε-
πήρε καὶ στάθηκα μὲ κομμένη ἀνάστα μπροστὰ στὸν μπουφὲ δόπο-
πήγαινα γὰ πάρω κάτι.

— Τί θέλετε; μὲ ρώτησε ἡ μαντάμ.

— Τί λέτε καὶ σεῖς; ρώτησα κ' ἔγω.

— Τί λέω ἔγω, εἰπε ἡ μαντάμ. Τρελαθήκατε;

— Ἀν τὸ βρήτε ποιὸς μοῦ τάδωκε αὐτὰ τὰ λουλούδια;

Αὐτὴ τῇ στιγμῇ προσπερνοῦσε ἀπὸ ἐκεὶ τὸ πρώτο γκαρσόνια.

— Δὲν πήγατε μπίρα σ' αὐτὸν ἐκεὶ τὸν κουτσό κύριο, τὸν ἀκουσα
ποὺ εἴπε.

— Μοῦ τάδωκε δ Βλαντιμίρ, εἰπα κ' ἔτρεξα νὰ πάω τὴ μπίρα.

‘Ο Τ*** δὲν είχε φύγει. Σὰν ἐσηκώθηκε γιὰ νὰ φύγη τὸν εὐχαρι-
στησα καὶ πάλι. Εκείνος σὰ νὰ σάστισε καὶ μοῦπε:

— Ἐπειτα ἔγω τὰ εἰχα ἀγορασμένα γιὰ μιὰν ἀλλη.

Ναί, καλά, ίσως νὰ τάχε ἀγορασμένα καὶ γιὰ καμιὰν ἀλλη. Τὰ
εἰχε δώσει δημος ἐμένανε. Μοῦ τάχε δώσει ἐμένα κι ὅχι σ' ἐκείνη ποὺ
γι' αὐτὴν τάχε ἀγοράσει. Καὶ μ' είχε κιόλας ἀφήσει νὰ τὸν εὐχαρι-
στησα γιὰ διάντα. Καληγύχτα, Βλαντιμίρ.

IV

Τὴν ἄλλη μέρα τὸ πρωτὶ ἔδρεχε.

Τὸ μαῦρο ἥ τὸ πράσινό μου φόρεμα νὰ βάλω σήμερα; συλλογί-
ση μα. Τὸ πράσινο. Γιατὶ είναι καινούργιο, λοιπὸν αὐτὸν θὰ φορέσω.
Είμουν πολὺ χαρούμενη.

Στὴ στάση στεκόταν μιὰ κυρία καὶ βρεχότανε περιμένοντας τὸ
τράμ. Δὲν είχε διμπρέλλα. Τῆς προσφέρθηκα νερόθη νὰ σταθῆ κάτω

ἀπ' τῇ δικῇ μου, αὐτῇ δημως μοῦ ἀποκρίθηκε ὅχι, εὐχαριστῶ. Ἐκλει-
σα λαιπὸν κ' ἔγῳ τὴν δημπρέλα μου καὶ περίμενα. Ἐτσι δὲ θὰ βραχῆ
μόνη της αὔτῃ, συλλογίστηκα.

Τὸ βράδυ ἦρθε δὲ Βλαντιμίρ στὸ καφενεῖο.

— Εὐχαριστῶ γιὰ τὰ χτεσινὰ λουλούδια, τοῦ εἰπα περήφανα.

— Ποιὰ λουλούδια; μὲ ρώτησε. Δὲν τὴν ἀφήνετε αὐτῇ τὴν κου-
βέντα.

— Ήθελα νὰ σᾶς εὐχαριστήσω γιὰ δικύα, εἶπα ἔγῳ.

Ἄναστκωσε τοὺς δόμους του καὶ μοῦ ἀποκρίθηκε: Δὲν εἰστε
σεῖς ποὺ ἀγαπῶ, σκλάδα.

Δὲν εἴμουν ἔγῳ ποὺ ἀγαποῦσε, ὅχι, βέναια. Δὲν τὸ περίμενα νὰ
μ' ἀγαπάει καὶ δὲν παρεξενεύηκα ποὺ τάκουσα. Τὸν ἔβλεπα δημας
κάθε βράδυ, ἐρχόταν καὶ δὲν καθόταν σὲ καμιανῆς ἀλλῆς τραπέζι
μήνο σὲ δική μου κ' ἔγῳ εἰρουν ποὺ τοῦ σερδίριζα τὴν μπίρα του. Κα-
λῶς δρισες, Βλαντιμίρ.

Τὴν ἀλλη μέρα τὸ βράδυ ἦρθε πολὺ ἀργὰ καὶ μαῦπε:

— Έχετε πολλὰ λεφτά, σκλάδα;

— Όχι δυστυχώς, τοῦ ἀποκρίθηκα, είμαι ξνα φτωχὸς κορίτσι.

Τότε μὲ κοίταιε κ' εἶπε χαμογελώντας: Όρισμένα δὲ θὰ μὲ κα-
ταλάβατε. Έχω ἀνάγκη ἀπὸ μερικὰ χρήματα ώς αὔριο.

— Έχω μερικὰ χρήματα, έχω ἑκατὸν τριάντα μάρκα στὸ σπίτι
μου.

— Στὸ σπίτι σας, δχι ἔδω;

— Περιμένετε ξνα τέταρτο ώς ποὺ νὰ κλείσουμε καὶ τότε πάω
καὶ τὰ φέρων.

Περίμενε ξνα τέταρτο καὶ φύγαμε μαζύ. Ἐκατὸν μάρκα μοναχά,
μοῦπε. Όλην τὴν ὥρα περπατοῦσε πλαΐ μου καὶ δὲ μάρφησε οὕτε
στιγμὴ νὰ περπατῶ μπροστήτερά του η πιὸ πίσω, δπως συχνὰ κάνουν
οἱ μεγάλοι κύριοι.

— Δὲν κρατῶ παρὰ μιὰ μικρὴ καμαρούλα, τοῦ εἰπα σὰν ἐφτάσαιμε
μπροστὰ στὴν πόρτα μου.

— Δὲ θάνεθῶ ἀπάνω, περιμένω ξδῶ. Καὶ στάθη καὶ περίμενε.
Σὰν κατέβηκα πίσω μέτρησε τὰ λεφτά καὶ μαῦπε:

— Εδῶ είναι παραπάνω ἀπὸ ἑκατὸν μάρκα. Θὰ σᾶς δώσω δέκα
μάρκα γιὰ πουρμπουάρ. Να!, να!, ἀκοῦτε; θὰ σᾶς δώσω δέκα μάρκα
γιὰ πουρμπουάρ.

Μούσαλε τὰ λεφτά στὸ χέρι, καληγύχτισε κ' ἔρυγε. Τὸν είδα ποὺ

στάθηκε στή γωνιά κ' έδωκε σ' έκείνη τη γριά ζητιάνα κάποια πεντάρα.

V

Τό δλλο βράδυ μοῦ παραπονέθηκε εύθυς πώς δὲν μποροῦσε νὲ μοῦ γυρίσῃ τὰ λεφτά μου. Τὸν εὐχαρίστησα ποὺ δὲν μποροῦσε νὲ μοῦ τὰ γυρίσῃ. Μολδύγγισε ξάστερα πώς τάχε σπαταλήσει.

— Τί νὰ κάμη καὶ τὶ νὰ εἰπῇ κανείς, σκλάδα! εἰπε χαμογελώντας. Τὴ γνωρίζετε βέβαια ἔκεινη τὴν κυρία μὲ τὰ κίτρινα!

— Γιατὶ τὴ λὲς σκλάδα τὴ σερβιτόρα μας; τὸν ἐρώτησε δὲ Ενας ἀπὸ τοὺς φίλους του. Σὺ εἶσαι πιότερο σκλάδος ἀπ' αὐτή!

— Μπίρα; ρώτησα τότε ἀπότομα ἐγὼ, κόδιοντάς τους τὴν κουδέντια.

“Γιατερα ἀπὸ λίγο μπῆκε στὸ καρενέλο κ' ἡ κυρία μὲ τὰ κίτρινα. Ο Τ*** σηκώθηκε κ' ὑποχλίθηκε τόσσα χαμηλὰ ποὺ τοῦπεσαν στὸ πρόσωπο τὰ μαλλιά του. Ἐκείνη πέρασε ἀπὸ μπροστά του κ' ἐπῆγε κ' ἐκάθησε σ' ἔνα χωριστὸ τραπέζι μοναχή της, μὰ τράβηξε κοντὰ της καὶ δυὸ ἄλλες καρέκλες. Ο Τ*** σηκώθηκε τότε, πήγε κοντά της καὶ κάθισε στὴ μιὰ ἀπὸ κεῖνες τὶς καρέκλες. Υστερα ἀπὸ δυὸ λεπτὰ σηκώθηκε πάλι κ' εἰπε δυνατά :

— Καλὰ, φεύγω. Καὶ δὲ θὰ ξανάρθω ποτὲ πιά.

— Εὐχαριστῶ, τοῦ ἀποκρίθηκε κείνη.

‘Ἐγὼ ἀπ' τὴν χαρά μου δὲν ἔξερα τὶ γὰ κάνω, ἔτρεξα στὸν μπουφὲ κ' εἴπα κάτι. Θὰ τοὺς είπα δέσμαια πώς δὲ θὰ ξαναπήγαινε ποτὲ πιὰ σ' αὐτή. Τὸ πρῶτο γκαρούνι πέρασε ἀπὸ κεῖ καὶ μούκαμε κάποια δι-ρική παρατήρηση, μὰ ἐγὼ οὔτε ναιάχτηκα καθόλου.

Σὰν ἔκλεισε στὶς δώδεκα τὸ κατάστημα, δὲ Τ*** μὲ συνόδεψε ὡς στὴν πόρτα μου.

— Πέντε ἀπὸ τὰ δέκα μάρκα ποὺ σᾶς έδωκα χτές, μοῦπε. Ἐγὼ ἤθελα νὰ τοῦ τὰ δώσω καὶ τὰ δέκα, μὰ κείνος διμως μοῦ γύρισε πίσω τὰ πέντε γιὰ πουρμπουάρ. Κι οὔτε κάν ηθελε νάκούσῃ τὶς διαμαρτυρίες μου.

— Είμαι τόσο χαρούμενη ἀπόφε, εἶπα. “Αν σᾶς παρακαλοῦσα ν' ἀνεβῆτε ἀπάνω; μὰ δὲν κρατῶ παρὰ μιὰ μικρή καμαρούλα μοναχά.

— Δὲν ἀνεβάνω ἀπάνω, μοῦ ἀποκρίθηκε. Καληγύχτα.

“Εψυγε. Πέροχας καὶ πάλι: μπροστά ἀπὸ τὴ γριά ζητιάνα, μὰ ξέχασε διμως νὰ τῆς δώσῃ τίποτα, μ' θλο ποὺ αὐτὴ τὸν εὐχήθηκε. “Ἐτρεξα κοντά της, τῆς έδωκα κάτι καὶ τῆς εἶπα :

— Όριστε, ἀπὸ μέρος αὐτούνοῦ ποὺ πέρασε, αὐτούνοῦ τοῦ κυρίου μὲ τὰ γκρίζα.

— Τοῦ κυρίου μὲ τὰ γκρίζα; μὲ ρώτησε ἡ ζ'γιάνα.

— Αὐτούνοῦ μὲ τὰ μαῦρα μαλλιά. Τοῦ Βλαντιμίρ.

— Είστε γυναίκα του;

— Όχι, σκλήρα του είμαι.

VI

Πολλές βραδιές στὴ σειρὰ ἔπειτα, υλαιγότανε πῶς δὲν μποροῦσε νὰ μοῦ γυρίσῃ τὰ λεφτά μου. Τὸν παρακάλεσσα νὰ μὴ μοῦ κάνῃ τόσο κακό· μιλοῦσε τόσο δυντά ποὺ τὸν ἔκουγαν δῖσι, καὶ πολλοὶ γελούσαν μαζύ του.

— Ήμαι παλιάνθρωπος, είμαι μασκαράς, ἔλεγε. Μοῦ δανείσατε τὰ χρήματά σας καὶ δὲν μπορῶ νὰ σᾶς τὰ γυρίσω. "Α, καὶ τὸ δεξιό μου χέρι ψήκοσα γιὰ πενήντα μάρκα ἀπόφε.

Ἐμένα μοῦ μάτωνε ἡ καρδιά γλυκού αὐτὰ τὰ λόγια, καὶ σκεπτόμουν πῶς θὰ τοῦ σίκονομοῦσα αὐτὰ τὰ λεφτά, μόλιο ποὺ δὲν τὸ μποροῦσα.

"Ἐπειτα μοῦειπε πάλι: Κι ᾧν μὲ ρωτάτε πῶς τὰ πηγαίνω, σᾶς λέω λειπόν, πῶς ἡ κυρία μὲ τὰ κίτρινα ἔφυγε μὲ τὸ ίπποδρόμιό της. Τὴν ἔχασα. Δὲν τῇ θυμοῦμαι πιά.

— Κι δμως καὶ σήμερα ἀκόμα τῆς ἔγραφες ἔνα γράμμα, τούειπε ξνας ἀπὸ τοὺς φίλους του.

— Είταγε τὸ τελευταῖο, ἀποκρίθηκε ὁ Βλαντιμίρ.

Ἄγδρασα ἀπὸ τὴν ἀνθοπάλισσα ἔνα τριαγεάφυλλο καὶ τοῦ τὸ πέρασα στὸ ἀριστερό του πέτρο. Ἐκεὶ ποὺ τοῦ τὸ φόραγα ἔνοιωθα τὴν ἀνάσα του πάνω στὸ χέρι μου καὶ μόλις μόλις ποὺ μπόρεσα καὶ πέφασα τὸ λουλούδι.

— Εὔχαριστώ, μοῦπε.

Γύρεψε ἀπὸ τὴν κάσσα νὰ μοῦ δώσουν τὰ λίγα μάρκα ποὺ ἔκανε λ. λέρω καὶ τοῦ τάδωκα. Μικρὰ πράματα.

— Εὔχαριστώ, μοῦειπε ξανά.

“Ολο τὸ βράδυ πετοῦσα ἀπ' τὴ χαρά μου, ζσο ποὺ μοῦειπε ξαρνιὰ δ Βλαντιμίρ:

— Μὲ τὰ μάρκα αὐτὰ ποὺ μοῦ δώσατε, θὰ φύγω γιὰ μιὰ βδομάδα. Σὰν γυρίσω θὰ σᾶς δώσω πίσω τὰ χρήματά σας. Μὰ σὰν εἴδε τότε τὴ συγκίνησή μου πρόσθεσε: "Εσεις είστε πεν ἀγαπῶ! Καὶ μεύπιασε τὸ χέρι.

Τάχα χαμένα ποὺ θάφειγε, καὶ δὲ μούλεγε γιὰ ποῦ, μόλο ποὺ τὸν ρωτοῦσσα. "Ολος δὲ κόσμος, δλόκληρο τὸ καφενεῖο, λοῦστροι, πελάτες, βούτζαν γύρω μου, μὰ γὼ δὲν κρατήθηκα, τὸν ἔπιασα κι ἀπ' τὰ δυούς του χέρια.

— Θὰ γυρίσω σὲ σᾶς μέσα σὲ μιὰ βδομάδα, μούειπε καὶ συκώθηκε ἀπότομα.

"Ακουσα τὸ πρῶτο γκαρσόνι νὰ μοῦ λέει :

Σὲ μιὰ βδομάδα θὰ πάψετε ἀπ' τὸ κατάστημα.

— Πολὺ καλά, συλλογίστηκα. Τὶ μὲ πειράζει! Σὲ μιὰ βδομάδα θὰ μούρθη πίσω δὲ Βλαντιμίρ! — "Ηθελα νὰ τὸν εὐχαριστήσω γι' αὐτό, καὶ στράφηκα, — μὰ είχε φύγει.

VII

Μιὰ βδομάδα ἀργότερα πῆρα ἔνα γράμμα του, τὸ βρῆκα στὴν κάμπα μου τὴν νύχτα σὰν ἐγύρισα. Είταν ἀπαρηγόρητος, μούλεγε πῶς είχε πάει στὸ κατόπι τῆς κυρίας μὲ τὰ κίτρινα, πῶς ποτὲ δὲ θὰ καταφερνε νὰ μοῦ δώσῃ πίσω τὰ λεφτά μου καὶ πῶς τὸν ἔδεργε ή ἀνέχεια. "Εβριζε ἀτιμο τὸν ἔαυτό του καὶ κάτω κάτω είχε γράψει : Εἴμαι σκλαδος τῆς κυρίας μὲ τὰ κίτρινα.

"Ἐκλαιγα μέρα νύχτα, τίποτ' ἄλλο δὲν μπαροῦσα νὰ κάνω. Πέρασε ή μιὰ βδομάδα κ' ἔπαψα ἀπ' τὴ δουλειά μου· είχα ἀρχίσει νὰ γυρεύω ἀλλη. Τὴν ἡμέρα ἔφερνα βόλτα στὰ καφενεῖα, στὰ ξενοδοχεῖα, χτυποῦσα σὲ σπίτια, καὶ ρωτοῦσα ἀν είχαν νὰ μοῦ δώσουν δουλειά. Μὰ τίποτα. Ἀργά, μετὰ τὰ μεσάνυχτα, ἀγόραζα μισοτιψίες βλες τὶς πρωϊνές ἐφημερίδες καὶ διάβαζα προσεχτικὰ στὸ σπίτι μου τὶς ἀγγελίες. "Ελεγα μὲ τὸ νοῦ μου : "Ισως βρῶ τίποτα ποὺ νὰ σώση καὶ τὸ Βλαντιμίρ καὶ μένα...

Χτές βράδυ είδα τὸνομά του σὲ κάποια ἐρημερίδα καὶ διάβασα τὰ νέα του. Βγῆκα ἀμέσως, ἔφυγα ἀπ' τὴν κάμαρά μου, πῆρα τὸν δρόμους καὶ γύρισα σπίτι μου μοναχά τὸ πρωΐ. Μπορεῖ καὶ νὰ ποκοιμήθηκα ἔξω σὲ καμιὰ γωνιά, τὴ νύχτα, Ισως, μὴ μπορώντας πιὰ νὰ περπατῶ, νὰ κάθιζα σὲ τίποτα σκαλοπάτια καὶ νὰ ξαπέσταινα· μὰ δὲν τὰ θυμοῦμαι πιὰ τώρα.

Ξαναδιάβασα καὶ σήμερα τὴν εἰδηση. Χτές δμως τὸ βράδυ τὴ διάβασα τὸ πρῶτο, σὰν πῆγα στὴν κάμαρά μου. Στὴν ἀρχὴ χτύπησα τὰ χέρια μου, ἔπειτα ἔπειτα σὲ μιὰ καρέκλα. "Ἐπειτα ξαπλώθηκα χάμη μω στὸ πάτωμα ἀκουμπώντας τὴ ράχη μου στὴν καρέκλα. Καὶ χτυποῦ-

σα τις παλάμες μου στὸ πάτωμα καὶ ποὺ συλλογιζόμουν. Μπορεῖ καὶ νὰ μὴ συλλογιζόμουν τίποτα· μᾶς τὸ κεφάλι μου ὅμώς δούιζε, βούιζε, καὶ δὲν ἔνοιαθα τὸ κορμί μου. Ἐπειτα βέβαια θὰ σηκώθηκα καὶ πῆρα τοὺς δρόμους. Πέρα στὴ γωνία θυμοῦμαι πὼς ἔδωκα μιὰ πεντάρα στὴ γριά ζητιάνα, λέγοντάς της:

- 'Απὸ μέρος τοῦ κυρίου μὲ τὰ γκρίζα, ποὺξέρετε.
- Θὰ εἰσαστε ἡ ἀρραβωνιαστικά του, ἔ; μὲ ρώτησε.
- 'Οχι, η χήρα του είμαι...

Καὶ πῆρα τοὺς δρόμους παραδέρνοντας ὡς στὸ πρωΐ. Καὶ τώρα δὲ πάλι ξαναδιάβασα τὴν εἰδησην.

Βλαντιμίρ Τ*** τόνε λέγανε.

‘Απὸ τὰ Νορβηγικά..

Β. ΔΑΣΚΑΛΑΚΗΣ

Ω ΜΑΤΙΣ !

Σ” ἀξημέρωτη νυχτιά
Ἐπαράδερνα ... ὥ ματιά.
“Ω γιὰ μὲ φῶς πρῶτο ἐσύ
Τ” οὐρανοῦ ... χρυσή, χρυσή

Χρυσαυγή μὲ τὰ ποντιά ...
Κι ὥ τὰ πρῶτα τὰ φιλιά ...
“Ω τοῦ ἥλιου ἀνατολή,
Ανατολή! Ἀνατολή!

ΕΝΑ ΣΕΛΩΝΙ ...

“Ενα σαλόνι ὅλο βοή
“Ω νύ η ζωή, η ζωή.
Μὰ οἱ πόρτες του κλειστὲς γιὰ μὲ
Κι ἔξι πλανιέμαι ὥκμε

Χωρίς γιά νάμπω ἀπαντοχή ...
“Ωχρή, τεκφή ψυχή,
Ποὺν ἀκόμα η μαύρη μου καρδιά
Τάκ, τάκ, χτυπάει βαρειά.

Υ Π Ν Ε

“Υπνε, σοῦ δέεται η ψυχή μου η μαύρη
Τὴν τρισπόδητη φέρε τὴ χρυσή
Τὴ ληφρονιά, ποὺ δὲν μπορεῖ γιὰ ναῦσε
Μ’ ἀφιόνι, μὲ μορφίνα, μὲ κρασί.

“Ετσι ἀπαλά, γλυκά, κι ὄνειρεμένα ...
Κι ως θ’ ὀναπαύουμαι βαθειά βαθειά,
“Ω ὑπνε, γίγε ο θάνατος γιὰ μένα
Νά μὴ μεταξύπνησε πιά.